

Vargkrigardiplomati

En kvalitativ teorikonsumerande fallstudie om Kinas
diplomatiska förfarande

Abstract

To commence, this is a qualitative case study about China and its diplomatic ties to the outside world, particularly Sweden. The thesis examines and illustrates an aggressive and coercive form of diplomacy utilized extensively by Chinese diplomats around the world; called “wolf warrior diplomacy”. Fundamentally, this diplomacy is a comparatively new phenomenon – or so it seems. Popular application of the phenomena was pursued.

Moreover, Chinese ambassador Gui Congyou’s tenure in Sweden, between the years 2017-2021, was chosen as a designated research point. In light of this, the research purpose was to scrutinize this aggravated occurrence through foreign policy analysis; carefully chosen analytical aspects of foreign policy analysis were put to use. Vis-à-vis, a directed qualitative content analysis was applied, where the theory was used to create analytical categories, in which the empirical data was utilized during the progress of this theory consuming case study.

Conclusively, final results indicate that Chinese attempts to implement their agenda through coercive behavior resonate with theories encompassing foreign policy analysis. Likewise, foreign policy mistakes are not regarded as failures if they succeed in the far future. China finds implementing controversies acceptable, but how far will China be able to go? The outcome is ambiguous, as the diplomatic terrain has become increasingly obstructed through boorish behavior. Thereby possibly hindering future Chinese successes.

Keywords: China, Sweden, Diplomacy, Foreign Policy Analysis, Wolf Warrior, Qualitative Content Analysis

Word count: 9973

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Introduktion och koncept	1
1.2 Syfte	2
1.3 Frågeställning	3
1.4 Tidigare forskning	3
1.5 Avgränsningar	5
2 Bakgrund	6
2.1 Vargkrigardiplomatins definition, historia, och tillämpning.....	6
3 Teori	10
3.1 Utrikespolitisk analys	10
3.1.1 Implementering och beteende	11
3.1.2 Utrikespolitiska misstag	13
4 Kvalitativ metod och material	15
4.1 Teorikonsumerande fallstudie	15
4.2 Kvalitativ innehållsanalys	15
4.3 Materialval, utförande och operationalisering	17
4.4 Kodschema	18
4.4.1 Implementering och beteende	18
4.4.2 Utrikespolitiska misstag.....	18
4.5 Validitet och reliabilitet.....	19
5 Analys och resultat av diplomatfallet	21
5.1 Vargkrigardiplomati och Gui Congyous diplomatiska Sverigeinsats	21
5.2 Aktörers viljemotsättningar	21
5.3 Ofördelaktig uppskattning och bedömning	23
5.4 Diplomatisk-politiska redskapens lämplighet	25
5.5 Sprida influenser genom samhällsaktörspåverkan	26
5.6 Polariserande utrikespolitisk strategi	28
6 Slutsats och diskussion	30

7	Referenser.....	32
----------	------------------------	-----------

1. Inledning

1.1 Introduktion och koncept

Till en början bör en diplomatisk incident nämnas: Kinas ambassadör Lu Shaye kallades upp till franska utrikesdepartementet för andra gången på bara två dagar 22 mars 2021, för att mottaga klagomål angående "oacceptabelt beteende". Eftersom han på den sociala medieplattformen Twitter hade publicerat flera militanta inlägg om franska lagstiftare och en specifik forskare. Utrikesministeriets Asiendirektör, Bertrand Lortholary, upplyste ambassadören att kinesiska ambassadens metoder och tonen i dess offentliga kommentarer, var helt oacceptabelt raljerande och överskred alla gränser för vad som kan anses som allmänt acceptabelt diplomatiskt sett.

Dessförinnan hade Lu Shaye sammankallats efter att ha spridit hotfulla och kränkande inlägg; Kina sparkade bakut över nya västerländska sanktioner rörande den anstötliga uigurbehandlingen i provinsen Xinjiang; involverades koncentrationsläger och tvångsarbete. Lu Shaye var tidigare känd för sin fientliga twitterhistorik, däribland angrep han Kinaspecialisten Antoine Bondaz: beskriven som "andra klassens ligist", en "galen hyena" och ett "ideologiskt troll". Som därtill hade en "anti-kinesisk hållning" eftersom han problematiserade kinesiska påtryckningar: franska lagstiftare skulle undvika visiter till det förhatliga Taiwan; dessa lagstiftare hamnade också i skottlinjen. Frankrikes utrikesministerium uttalade sig kort därefter: genom att angripa franska ledamöter hade ambassadören själv åsidosatt den grundläggande maktodelningsprincipen, och han uppmanades framöver att följa denna mer strikt; förutom att skärpa sig.¹

Vad Frankrike råkade ut för var en kinesisk diplomatiform kallad "vargkrigardiplomat", uppkallad efter patriotiska actionfilmen "Vargkrigare" från 2015; där Kinas utlandsfiender kortfattat nedkämpas. Härtill är filmbudskapet symptomatiskt för Kinas diplomatiska anförande: politiska motståndare och kritiker ska anstormas av vargkrigare tills dem rämna. Anfall är ovedersägligen det bästa försvaret enligt denna doktrin, mångordig trevande försiktighet förkastas. Sedermera sa Kinas utrikesminister Wang Yi vid en presskonferens i Peking 2020 att Kina kommer att motangripa "avsiktliga förolämpningar". Vidare påstods det att Kina aldrig påbörjar konflikter och tyranniserar andra, däremot har landet kurage och

¹ France 24 2021

principer; nationens heder och värdighet kommer att försvaras och all grundlöst förtal kommer att motbevisas med fakta.²

Härefter är det väsentligt att påpeka att ”vargkrigardiplomati” inte är ett akademiskt begrepp, utan ett populärt som politiserats. Utländska massmedier började namnge fenomenet efter filmpremiären 2015, allteftersom Kinas diplomatkår gjorde hänsynslösa utspel. Stridslystnaden fick inhemskt beröm, men sargade samtidigt Kinas fredsinriktade porträtteringsförsök. Diplomatkårens kampanda intensifierades alltmera under Covid-19-pandemin, konsekvensaktigt inträffade globala motreaktioner. Den odiplomatiska manövreringens utformning har dock äldre maoist-politiska rötter.³ Sammaledes har ärkefienden Taiwan kontrast med sin egen diplomatiform: kattkrigardiplomati. Vargar är obevekligt våldsamma, medan katter är smidigt graciösa. Mjuka metoder, humor, ömsesidig förståelse och Taiwans demokratiska samhällsmodell ställs som motpol mot Kinas påtvingande hotelser.⁴

1.2 Syfte

Ändamålet med denna uppsats skall vara att utranssaka och analysera Kinas förhandenvarande ”vargkrigardiplomati”, diplomatiformen är fascinerande då det dryftats i årtal om att Kina troligtvis kommer att bli jämbördig eller rentav ersätta Amerikas supermaktshegemoni som världens största ekonomi.

Vad som hypotetiskt kan hända då den inetsade liberala världsdemokratien tynar bort till förmån för Kinas icke-demokratiska styrelseskick är värt att nagelfara. Redan nu riktar Kina gaddarna mot misshagliga utländska element som dristar sig att kritisera eller gå emot den kinesiska statens intressen: både inhemska och utländska. Men varför gör Kina detta? Vad är de bakomliggande orsakerna till att Kina uppmanar sin diplomatkår till sådana hätska utspel och mjukhårda maktmetoder?⁵ Detta är utomvetenskapligt relevant: omvärldsväsentligt.

Kan detta måhända förklaras utefter någon gängse teori? Dito borde teoretiska utrikespolitiska analysverktyg vara lämpligt till att ge förklaring till detta oförsonliga fenomen. Fastställningsvis är syftet att åskådliggöra Kinas diplomatiska huvudbry utifrån teoretiska ramverk. Eller inomvetenskaplig relevans: innovativt tillföra tidigare forskning.⁶ För frågeställningsbesvaringen ska en kvalitativ teorikonsumerande fallstudie sjasättas med tillhörande innehållsanalys.

Efterforskningen kommer primärt att baseras sig på empiriskt skriftligt material såsom rapporter och nyhetsartiklar gällande Kinaambassadören Gui Congyou

² Westcott & Jiang 2020

³ Martin 2021, s.1-5, 8-13.

⁴ Ho 2020

⁵ Nye 2004, s.5-18.

⁶ Esaiasson et al. 2012, s.31-33.

Sverigetid 2017-2021, och Kinarelaterade diplomatförlopp.⁷ Utgångsvis utgår utredningen utefter tidigare teoriforskning inom analytisk utrikespolitik. Utöver detta ska fallempirin analyseras med just denna teorianvändning, slutmålet är att frambringa nya inblickar och kännedom rörande ett outhärligt samhällsfenomen.

1.3 Frågeställning

- *Hur kan kinesisk ”vargkrigardiplomati”, innefattandes fallet Gui Congoyu, redogöras utefter utrikespolitisk analysteori?*

1.4 Tidigare forskning

Mycket av kinesisk forskningsrapportering har mestadels kretsat kring dess tidigmoderna historia och Maoeran, där samhällsutvecklingen uttrannsakas. Kina var tämligen isolationistiskt tills rätt nyligen, varmed vargkrigardiplomatin chockerade omvärlden. Fenomenet kan tidsmässigt spåras till 2010-talet och Xi Jinpings makttillträde, därmed är diplomatiformen inte grundligt utforskad eftersom den skenbarligen är en ny företeelse utan diplomatiska motsvarigheter.

Alltigenom präglas bestämdheten, ”assertiveness”, i Kinas utrikespolitik av en kontinuerlig historisk världsbild sedan kejsartiden där Kina doktrinmässigt är världscentrumet. Emellanåt anses det att internationell relationsteori inte är applicerbart, utan att Kina har sin egna ovannämnda världsbild. Filosofer som Konfucius, Mencius och Mozi uppmuntrade idémässigt Kina som mittens rike, med ett allsmäktigt kejsarligt himmelsmandat; alla omkringliggande utlandsstater var historiskt sett tributskyldiga. Detta synsätt har fortsatt under kommunistpartiet, där målsättningen är supermaktstatus; kommunistisk världsordning parad med kejsarlig hovkultur. Hela världen ska ge tribut och utlandsstatliga gåvor anses som tributmässiga, därpå har det skett omvärldsliga påtryckningar mot Kinas grannländer.⁸

Vis-á-vis existerar ytterligare forskning om kinesisk offensiv bestämdhet; till skillnad från defensiv eller kreativ; involverandes kulturspridning och ekonomisk utveckling. Narrativet förslår beteendetsättet som Kina djärvt eftersträvar intressen på andra länders bekostnad betraktas som bestämd. Det självsäkra Kina tyder på att Kina gör något annorlunda jämfört med andra länder. Kina började bli mer bestämt under perioderna 2009-2010 och 2011-2016, perioden ifrån 1990-talet och framåt betraktas som icke-bestämd och diplomatiskt lågprofilerad. Därmedelst påbörjades aggressiv

⁷ Olsson 2021

⁸ Kairy 2021

utrikespolitik i Sydkinesiska havet under bestämdhetsperioden. Alltomspännande skedde omdebatterade policyförändringar, med omtvistlig frekvens och förändringsgrad.⁹

Dessutom, studier om kulturdiplomati indikerar att Kina önskar återställa sin kultursfäriska maktposition längsefter det ekonomiska uppstigandet. Sedan 2004 är kultur den tredje diplomatipelaren efter politik och ekonomi; kinesiska språkets spridning, massmedier och kulturella utbytesprogram är komponenter som starkt influerar till Kinauppfattningen utomlands. Västvärlden tenderar dock att vara förhållandevis negativ. Kinabilden tenderar också att präglas av kommunism och övergripande uppfattningar om kinesisk kultur som främmande: en ideologisk och kulturell polarisering. Kinas kulturdiplomati präglas av olika svårigheter beroende på kultursfären. I Väst med hårdare kulturgränser betonas främmande orientalism och antikommunism. I österländska länder med mjukare kulturgränser kan mjukheten hårdna med nationalisttendenser: drivkraften för Kinas kulturdiplomati parallellt med att andra östländer vill skydda den egna nationella kulturidentiteten.¹⁰

Härtill finns mjuk maktforskning. Joseph Nye nämner statlig hård makt såsom militära/ekonomiska utlandsinsatser och mjuk makt som svårare, diffusare och mer långsiktig; eftersom den formar omgivningen. Essensen är influerande: få andra att eftersträva dina slutmål. Mjuk makt vilar på förmågan att forma andras preferenser: var en inspirationskälla eller attraktionskraft, få andra att dela dina synsätt eller beteendeförändra. Men hårda metoder som exempelvis ekonomiska sanktioner har inte alltid önskvärda effekter, istället kan informationsspridning snabbt frambringa eller förhindra oönskade utfall.¹¹

Allteftersom är snarlika fenomen skuldfällediplomati, definitionsmässigt: borgenärsnationer som ger lån till låntagande nationer för att utöka långivarens politiska inflytande. Denna diplomatiform innebär att ge projekt/lån med alltför krävande villkor för låntagande stater gällande tillbakabetalningen; vilket resultatmässigt tvingar dem att acceptera ekonomisk-politiska eftergifter. Simplifierat är skuldfällan en position där någon tvingas spendera för mycket på lån för att kunna amortera befintliga skulder. Anklagelser har riktats mot Kina för att använda denna strategi för att främja sina geopolitiska afrikanska och asiatiska intressen genom att ge enorma lån och förvärva tillgångarna i de låntagande nationerna när de inte kan tillbakabeta. Dock framställs Kina som entreprenöriskt, Kina såg ekonomiska möjligheter i att ge lån till sviktande länder och generera enorma vinster på det; både pengar och resurser. Genomgående ifrågasätter somliga om skuldfällediplomati överhuvudtaget existerar.¹² Argumentationen är att amerikanska politiker och bolagsmedier befrämjar narrativet att Kina lockar utvecklingsländer till höga räntelån för infrastruktursbyggande, som del av globala Bälte & Väg-initiativet. Kina förutser att låneländerna misslyckas med återbetalningen, varefter Kina kan lägga beslag på tillgångar för att kolonialistiskt utöka sitt militära eller geostrategiska inflytande.¹³

⁹ Turcsányi 2018, s.13-14.

¹⁰ Xin 2019

¹¹ Nye 2004, s.5-8, 99-100.

¹² Ajnoti 2022

¹³ Yee 2022

1.5 Avgränsningar

Av utrymmesskäl kommer uppsatsen huvudsakligen fokusera på ett fåtal utvalda teoretiska infallsvinklar. Endast två aspekter av många andra inom utrikespolitisk analys kommer att beröras. Likaså kommer ett enda diplomatfall beröras: ambassadör Gui Congyous tjänstperiod, förutom vargkrigarstrategin generellt.

Hur gängse diplomati förs generellt och historiskt kommer inte att tas upp. Inte heller hur kinesisk inrikes- eller utrikespolitik övergripligen utövas inom statsapparaten ramar. Förutom material som berör vargkrigarfenomenet.

2 Bakgrund

2.1 Vargkrigardiplomatins definition, historia, och tillämpning

Utländska massmedier associerar alltmer kinesisk diplomati med termen "vargkrigare", och varnar för Kinas ökade bestämdhet och fiendlighet gällande utlandsaffärer. Emellertid existerar lite systematisk forskning om hur officiell vargkrigardiplomatin egentligen är. Vargkrigarna åtnjuter inhemsk popularitet där påhejare anser att de tillvaratar kinesiska intressen; samtidigt som debatten rasar om denna diplomatiform verkligen är en officiell utrikespolitisk linje eller begränsade taktiker ifrån Kinas utrikesministerium; eller enskilda diplomater. Vissa forskare menar att omvärlden måste sluta se på vargkrigarnas beteende som Kinas officiella utrikespolitik, dock kan det vara en strategi där man inte vill skylta helt offentligt med sådana metoder; bättre att Kina är vag på den punkten för att maximera sina intressen genom att blanda mjukt med hårt. Likväl har den uppstått ur en nationalistisk våg framkallad av Xi Jinping som manat för en "kämparanda", men också andra fredligare aspekter som att ombesörja utvecklingsländer och gemensamma globala mål. Kampandan ska tillfredsställa inhemska nationalistiska strömningar. Kinas utrikespolitik har dock varit föränderlig, Deng Xiaoping framhöll en låg profil under 1990-talet som sedan förändrades allteftersom Kina blev alltmer världsaktivt och rikare. Inhemska och utländska faktorer samverkade i Kinas utrikespolitiska utveckling.¹⁴

I alla fall, vargkrigardiplomati förekommer främst som ett kommunikationssätt enligt vissa; Kinas diplomatikårs grundläggande roll är att kommunicera positioner och preferenser eftersom de hänför sig till kinesiska utrikespolitiska intressen. Appliceringen av termen "vargkrigardiplomati" är som mest användbar och begränsad till kinesiska aktörer i officiella befattningar inom den institutionella utrikespolitiken och diplomatapparaten. Populär tillämpning av termen "vargkrigardiplomati" åberopar en rad kinesiska aktörer, av vilka många varken är diplomater eller utrikespolitiska tjänstemän. Ingripanden från dessa aktörer: redaktörer, journalister, akademiker och andra offentliga personer är betydande, särskilt när det gäller den populära informationsmiljön; men innebörden att de alla är

¹⁴ Dai & Kuqiu 2022, s.253-262.

vargkrigardeltagare framställer diplomatins omfattning som överdrivet omfattningsrik. En diplomat representerar nationen, på ett sätt att som andra aktörer inte gör. Implikationsmässigt kan det utredas om vad dessa icke-diplomatiska aktörers beteende avslöjar om kinesiska strategier, handlande, och mål. Fortsättningsvis framläggs vargkrigardiplomatins kommunikationsskick: först sker kritik eller interferens mot Kinas handlingssätt eller inhemska affärer av någon utlandsaktör. Varefter hätska svar och konfrontationer sker ifrån Kinas institutionella aktörer.¹⁵

Om man utgår ifrån den populära linjen om diplomatin som omvärlden upplever, oavsett kritikernas skepticism; med kärnpunkten hätsk diplomatiskt agerande. Vilket är vad som utmärker denna kinesiska variant, jämfört med traditionsenlig diplomati som förs av merparten av världen. Vartill kan därmed den populärpolitiska vargkrigardiplomatins historierötter beskådas: Kinas diplomatkår militariserades vid Maos tillträde. Diplomaterna skulle tjäna som proletära frontlinjesoldater, präglade av samtidens hårda samhällliga livsförhållanden. Närpå utvaldes ursprungligen militära befälhavare i stor skala som diplomater, därtill uppbyggdes också diplomatkåren med personalbrist från allra första början. Skälet var att Mao ville rensa ut allting ifrån de tidigare etablissemangen. Kåren sökte efter legitimitet i en fiendlig värld, politisk renhet och partiloyalitet blev därför livsviktigt för de partitrogna sändebuden. Dito var Maos förtrogne minister Zhou Enlai, mannen som formade Kinas utrikespolitik. Efter att närapå ha legat i dvala efter Maos bortgång återupplivade Xi Jinping denna aggressiva utrikesståndpunkt. Om Kinas nya ledare avsåg en nystart som en politisk nödvändighet var det inte lätt. Maos Kina förlorade praktiskt taget hela sin ansamlade institutionella kunskap om västerländsk diplomati. Oavskräckta började Zhou och hans förtrogna planlägga styrelseskicket.¹⁶

Ett politiskt direktiv flödade från systemtoppen ner till de lägsta nivåerna. Zhou sammanfattade tillvägagångssättet som ständigt upprepades för praktikanterna: "den diplomatiska auktoriteten är begränsad". Diplomaterna skulle vara budbärare som levererade partilinjens i utrikesfrågorna; deras personliga improvisationsutrymme var nästan obefintligt. Det var ett budskap Zhou betonade ofta.

Rekryter utlärs fortfarande Zhous motto som betonar disciplin och instrueras att "diplomatisk auktoritet begränsas". Tillvägagångssättet är både en styrka och en svaghet. På den positiva sidan tillåter det dem att trycka på Kinas position med obeveklig fasthet och uthållighet. Den kinesiska diplomatprocessen är disciplinerad och sammanlagt mycket komplett. Ibland ger detta tillvägagångssätt också Kina ett förhandlingsförsprång. De får en stor fördel i hemlighetsmakerier, genom att hålla interna myndighetsstrider borta från omvärlden.

När diplomaterna möter sina utländska motsvarigheter har de en mycket tydlig riktlinjesuppsättning och oavsett om de misstycer, följer de den och det finns inget hemlighetsläckage. Det finns också allvarliga nackdelar. För det första har kinesiska tjänstemän, även på ministernivå, väldigt lite initiativt svängrum, vilket ger deras motsvarigheter fördelar i de flesta frågorna.

¹⁵ Sullivan & Wang 2022, s.2-6.

¹⁶ Martin 2021, s.48-53.

En sak som ofta beklagas är obevekliga samtalspunktsupprepningar vilket inte garanterar en god kinesisk övertalningsförmåga. Det kan till och med vara kontraproduktivt. Auktoritetsrespekten begränsar deras möjligheter att åstadkomma övertygande poänger. Således försöker exempelvis amerikanska förhandlare alltid hitta olika sakfrågeförklaringar, men kineserna återkommer bara till att upprepa samma diskussionspunkter; vilket försvårar förbättrandet av framtidsledare. Partilydnaden är stenhård, partiets ord är lag. Lydnadsaspekten orsakar också andra problem, när vargkrigardiplomaterna upptäcker att deras begränsade samtalspunkter inte bryter igenom börjar de istället med kravställande. De är mer känsliga för kollegornas omdöme än hur utlänningarna uppfattar dem, deras disciplinära drivkraft förblindar dem för diplomatins kärna: lyssnandet.

Inne på ambassaderna övervakade partiorganisationerna diplomaternas beteende. Vid regelbundna möten för partigrenarna förväntades diplomaterna delta i maoistiska självkritiksmöten inför kollegorna. Förvisso var enbart rädsla inte effektivt för diplomaterna. De behövde hjälpa Kina att omvärldskommunicera och det innebar att gå i dialog med sina utländska motsvarigheter. Zhous sätt att sporra var att uppmuntra en diplomatstil som en före detta kader beskrev som "kontrollerad öppenhet".¹⁷ Ofrånkomligen var kinesisk utrikespolitik stadd i förändring långt före Xi Jinpings maktankomst, men ett stort skifte skedde vid trontillträdet 2012; han började implementera maoiststyre. Enligt Maos tankegångar:

”Diplomatiskt arbete är en politisk kamp; du engagerar dig inte i ett vapenkrig, du deltar i ett ordkrig.”¹⁸

Ordkrig är vargkrigardiplomaternas främsta slagfält. Tidiga tecken på tvångsdiplomati påträffades 2010 när Kina frös diplomatiska relationer och handelsförbindelser med Norge för att protestera mot att Nobels fredspris tilldelades dissidenten Liu Xiaobo. Den kinesiske utrikesministern tolkade denna vändning i internationella relationer som ett brott mot det ömsesidiga förtroendet från Norges sida, som etablerade en dialog med Kina för att förbättra de ömsesidiga relationerna. Relationerna återställdes efter sex år.¹⁹

När Xi Jinping maktillträdde 2012 gjordes nationalistagendan påtagligare, administrationsslagordet "den kinesiska drömmen" formulerades. Definierad som "den stora förnyningen av Kinas folk", som Xi Jinping satte i centrum för sina inrikes- och utrikespolitiska ambitioner.

Alltjämt fick utrikespolitiken en självsäker vändning som hade börjat under hans föregångare Hu Jintao och den gjordes ännu mera självsäker, konsekvent och ambitiös. Förändringen av tillvägagångssätt ledde till globala motattacker mot Kina, vilket fick många kineser att känna att han hade överskridit och höjt kostnaderna för fortsatt landsuppgång. När kinesiska diplomater efterapade Xi Jinpings ambitiösa agenda, utsattes de för samma begränsningar och brister som deras föregångare

¹⁷ Martin 2021, s.53-55, 59.

¹⁸ Lucas & Urbancová 2021, s.5.

¹⁹ Lucas & Urbancová 2021, s.5-6.

upplevde. När den inhemska politikatmosfären intensifierades, blev kinesiska diplomater allt hårdare utomlands.²⁰

I dagsläget är Kinas diplomater oförmögna att frigöra sig från begränsningarna av ett hemlighetsfullt, paranoiskt politiskt system. Kina kommer enligt Peter Martin att fortsätta vara institutionellt förankrat i den underjordiska revolutionskampen som Mao inledde och som mognade under kalla kriget. Det är ett system där små hot ses som stora och där inre och yttre fiender allestädes är närvarande. Systemet präglas av konstanta spänningar mellan sanning och politisk ortodoxi, som är som mest skärande när den skaver mot omvärlden. Dessa begränsningar gör kinesiska diplomater duktiga på att formulera krav och hänsynslöst eftersträva kinesiska intressen. Dessa ansträngningar har ofta varit särskilt effektiva, åtminstone på kort sikt, i kombination med ekonomiska tvångskampanjer mot nationer som inte faller in i ledet exempelvis.

Systemet gör det möjligt för Kina att bevara hemligheter, att svetsa samman diplomatmedarbetarna och hålla interna rivaliteter borta från massmedierna. Och ändå, oavsett hur välutbildade och kosmopolitiska diplomaterna verkar, sätter Kinas politiska system avsevärda gränser för diplomaternas övertygelseförmåga. Kinesiska diplomater tjänar ett politiskt system som misstror omvärlden, begränsar meningsfull utlandskontakt och försvårar sympativinnande. Alltefter; ett system som lämnar sina utövare med litet improvisationsutrymme, initiativförmåga och flexibilitet; och därmed liten chans att ändra synpunkterna från mötande människor. Vargkrigardiplomatin är effektiv på att få inflytande genom incitament eller hot, men dåligt rustad för riktig vänskap. Det är ett system som är bättre på kritikertystnad än övertalning och åsiktsspridning. Trots Kinas växande makt, kommer landet sannolikt att förbli förolämpningskänsligt, osäker på sin världsplats och inrikespolitiskt ängsligt.²¹

²⁰ Martin 2021, s.194-197.

²¹ Martin 2021, s.227-228.

3 Teori

3.1 Utrikespolitisk analys

Härintill är utrikespolitisk analys, "Foreign Policy Analysis", ett viktigt uppsatsverktyg. Utrikespolitisk analys är en statsvetenskaplig gren som sysslar med teoriutveckling och empiriska studier av utrikespolitiska processer och resultat. Teoretisk grund är mänskliga beslutsfattare och att förstå varför stater gjorde de val de gjorde när det gäller mellanstatliga relationer. Utrikespolitik är statliga utvalda strategier eller tillvägagångssätt för måluppnåelse i sina relationer med externa utlandsentiteter. Besynnerligen inkluderas beslut att inte göra någonting. Vidare analyskännetecken är åtagande att granska nationalstatliga analysnivåer underifrån för aktörsspecifik information; att bygga aktörsspecifik teori som gränssnittet mellan aktörsgenerell teori och världskomplexiteten; eftersträva multikausala förklaringar som spänner över flera analysnivåer; använda teori och fynd från hela samhällsvetenskapen; se processen för utrikespolitiskt beslutsfattande som lika viktig som utgången därav. Inkluderat är aktör-generell och aktör-specifik teori, den förstnämnda involverar teori som förklarar generellt aktörbeteende såsom spelteori; medan den andra beteendeförklarar specifika aktörer såsom utrikespolitisk analysteori. Utmärkande möjliggör utrikespolitisk analysteori systematisk analys av utrikespolitiska processuella beslutskeenden.

Alltigenom existerar en mängd olika analysområden, av alla dessa har två utvalts: implementering och beteende samt utrikespolitiska misstag. "Implementationsskeendet" är när utrikesbesluten omvandlas till handlingar. Implementation kan leda till mycket stora problem såväl som överraskningar för beslutfattarna, vars intentioner sipprar iväg i den komplexa miljön. Sammandraget handlar implementation om svårigheter som stater möter när de försöker genomföra sin utrikespolitik, och räckvidden av tillgängliga verktyg - diplomatiska, militära, ekonomiska och kulturella.²² Därefter introduceras ämnet "utrikespolitiska misstag" som innefattar att utrikespolitiskt misstagande inte alltid innebär misslyckande, om det i slutändan är gynnsamt. Ändamålen helgar medlen. Dito ingår missuppfattningar och olämpliga direktiv ifrån exempelvis överordnande hemmavid, även om också den diplomatiska beskickningen på plats kan missta sig.²³

²² Smith et al. 2016, s.13-14, 147.

²³ Thies 2018, Conceptualizing Foreign Policy Mistakes, stycke 1

3.1.1 Implementering och beteende

Implementeringsfasen är när aktörerna konfronterar omgivningen och omgivningen i sin tur motkonfronterar. Ombärligt innebär fasen en interaktiv strategisk process som är väsentlig när det kommer till att omsätta utrikespolitiska objektiva i praktiken, och omsätta praxis till önskvärda resultat. Frågan om hur sociala och politiska aktörer handlar och lyckas uppnå sina mål är ett intressant studium för utrikespolitiska analytiker. Hur kommer det sig att ibland inte ens välplanerade utrikesplaner lyckas? Det omvända är efterforskningen kring vad som krävs för att vända situationer till sin egen fördel. Detta huvudbry bekymrar utrikespolitiska beslutsfattare dagligen i deras arbete att projicera sina landsintressen utomlands, och är problemkärnan när det kommer till utrikespolitisk implementering.

Därpå är implementering en fullständig politisk aktivitet, inte minst i den meningen att den speglar en viljemotsättning mellan olika aktörer, eller mellan aktörer och deras ofta svårhanterliga miljö. Är det möjligt att hitta handlingsorsaker i aktörernas preferenser, intressen och betydelser, eller är det snarare det yttre sammanhanget, begränsningarna och mönstren som styr aktörer i vissa riktningar och inte i andra? Svaret är delvis att utrikespolitik kan ses som en form av handling. Världspolitiken på den internationella scenen består av aktörer: stater och icke-stater, med egna intressen, mål och prioriteringar; inte nödvändigtvis i fejd med varandra, men mycket ofta åtskilda från varandra. Således, för alla utom de mest kraftfulla aktörerna, påträffas en viss grad av motstånd i processen att påtvinga andra sin systematiska vilja; med den utrikespolitiska avsikten att åstadkomma önskade resultat.

Vidare är inte alltid ens de mäktigaste aktörerna förmögna att manipulera miljön runt dem fullständigt, på grund av antingen bedömningsmisslyckande eller ofördelaktiga uppskattningar i andra viktiga dimensioner förutom maktens, såsom information eller legitimitet. Samexistensen mellan olika aktörer, deras interaktioner och komplexa intressesammanställningar är det som gör internationaliteten till en ojämn utrikespolitisk terräng.

Sannolikheten för måluppnåelse beror på hur aktören är strategiskt placerad i denna terräng. Följaktligen, med tanke på aktörens position i förhållande till sammanhanget, kommer vissa åtgärder att vara mer framgångsrika än andra. Dessutom betyder kontext olika saker för olika aktörer, inte bara beroende på var de är placerade utan också på hur de tolkar egenskaperna i den omgivande miljön; på grund av kontextens inneboende relationella natur. Exempelvis cyklerna av isolationism och interventionism i amerikansk utrikespolitik ska inte tolkas som resultatet av en objektiv förändring av landets omvärldsposition. Utan som ett resultat av olika tolkningar av samma position, balanserat av begränsningar och möjligheter. För det andra existerar ett ständigt samspel mellan aktörer och sammanhang, och det är genom detta samspel som beteende frambringas.

Detta i sin tur kommer inte bara igenom på den materiella nivån, utan förmedlas av idéernas och diskursernas roll. Det är alltså viktigt att ta hänsyn inte bara till hur sammanhanget reagerar på aktörernas beteende, utan också hur sådana svar filtreras genom uppfattningar, paradigm och diskurser. För det tredje: precis som det finns ständiga samspel, finns det ständiga återkopplingar från aktören till sammanhanget

och vice versa. När det väl har åstadkommit genom interaktiva processer, matas det utrikespolitiska beteende tillbaka in i sammanhanget: omstrukturerar miljön eller lämnar den oförändrad, och in i aktören själv, genom att möjliggöra vidare anpassning. Exemplifierat med olika återverkningar av Amerikas utrikespolitiska Mellanösterningripanden. Dessa har inte bara förändrat sammanhangen på regional, om inte internationell nivå, utan har också påverkat USA självt, och ibland orsakat en inhemsk reaktion mot inblandning och understundom nationalistisk uppgång.²⁴

All utrikespolitik handlar definitionsmässigt om omvärlden. Även om definitionen "utanför" och gränserna mellan "vi" och "dem" är omtvistade. Viss utrikespolitik påbörjas på hemmaplan, oavsett om det är en ny regering, en inflytelserik ledare, eller påtryckningar underifrån, såsom nationalistiska strömningar. Men många utländska politiska ståndpunkter är responser på utrikeshändelser, och därmed antingen på initiativ av andra eller till händelsekedjor som har spridit sig utanför någon enskild aktörs kontroll. Iallafall, politik kan vara rationell eller inte, och förenlig eller inte, med andra aspekter av en specifik nations regeringspolicy.

Likväl måste politiken fortfarande ta itu med implementationsproblemet oavsett intern logik, nämligen praktiskt policyomsättande genom engagemang med andra oberoende aktörer; som ofta är fysiskt utom räckhåll. Implementering har flera utrikespolitiska analysinnebörder, speciellt två essentiella infallsvinklar: en är frågan om vilka valbara kanaler där utrikespolitiska mål praktiskt omsätts, som involverar ett komplext förhållande mellan mål och medel. Den andra är statliga svårigheter; när stater verkar i en främmande och ofta svårnavigerad omvärld, och statsbeteendet anpassas utifrån omvärldsinteraktionerna och påföljande återkoppling. Policyrelaterade arbetare har flitigt beskrivit utmaningar som vissa utrikesverktyg innebär, särskilt diplomati och militär makt.

Sedermera nämner ytterligare forskning propaganda och ekonomisk sanktionsanvändning. Vissa forskare har betonat samband som finns mellan oangenäma utrikespolitiska verktyg, som utnyttat i "tvångsdiplomati"; där främmande stater påtvingas handlande eller avstående. Som tillika har skapat underkategorin "försvarsdiplomati", eller militär diplomati med icke-våldsbruk.

Flera väsentligas utrikespolitiska verktyg finns tillgängliga för beslutsfattare när de överväger det lämpligaste sättet att omsätta sina avsikter till handling, som presumtivt har en chans att lyckas i den internationella miljön. Dessa kategoriseras i: politiska, militära, ekonomiska och kulturella/ideologiska. Ändå stöter verktygen ideligen på komplexa trångmål, i första hand verktygsvalet och användningssyftet, och i andra hand förhållandet mellan själva verktygen och den underliggande nationella dugligheten som möjliggör dem. I valet av utrikespolitiska verktyg att agera med spelar skillnaderna mellan stater in. Den stora variationen i olika staters kapacitet är en avgörande faktor för vad som kan omvärldsprövas. De större staterna har större arsenaler med potentiella verktyg, alltifrån hårdare kraftmetoder, som vapenmakt och sanktioner; till subtila och indirekta kulturella influenser.

²⁴ Smith et al. 2016, s.147-150.

I slutändan definieras makt ofta teoretiskt som att få någon att göra det de annars kanske inte skulle göra, eller till och med överväga att göra. Den rationella modellen betonar att målen och verktygen ska matcha den befintliga makten, men i praktiken sker detta sällan inom utrikespolitiskt handlande. Istället vänder sig ofta beslutsfattare till den första potentiella lösningen när ett oväntat problem uppdyker, faktum är att utrikespolitiska processer bäst bör ses på lång sikt än kort, speciellt i förhållandet av förändrande mål och flexibel verktygsanvändning.²⁵ Alltsamman framvaskas följande teoretiska ramverk: 1) aktörers viljemotsättningar, 2) ofördelaktig uppskattning och bedömning, 3) diplomatisk-politiska redskapens lämplighet.

3.1.2 Utrikespolitiska misstag

Vid konceptualisering av utrikespolitiska misstag är det angeläget att undvika två vanliga misstag. Det första misstaget är att uppfatta ett politiskt handlande som ett misstag i efterhand. Men ett tillbakaseende efter att saker gick snett är inte ett berättigat misstagspåvisande. Vad som behövs är inte efterklokhet, utan en solid normativ måttstock för rättfärdig sanning när analytiska bedömningar görs om huruvida ett beslut utgör ett misstag. En första bedömningsstandard är att misstag uppenbarar sig som politiskt utövande som strider mot beslutsfattarens egenintressen. För att ett sådant skeende ska kvalificeras och erkännas som ett misstag måste det uppfylla två kriterier. För det första måste den förda politiken ha uppfattats som kontraproduktiv i sin egen samtid, inte bara i efterhand. För det andra, ett genomförbart alternativt handlingssätt måste ha funnits tillgängligt. Nästipå detta måste det genomförbara handlingsalternativet uppfattas som ett rationellt handlingssätt.²⁶

Den andra missuppfattningen är att ihopblanda utrikespolitiska misstag med misslyckanden eller utfall. Härtill är det viktigt att inse att misstag inbegriper beslutsprocessen; nämligen att de är kognitiva eller beteendefenomen. Misslyckanden handlar emellertid om konsekvenser, alltså politiska resultat. Misslyckandeanalys skildras som ett intressant område, och tveklöst kan den vara mycket mer omtvistad och mångfacetterad än misstagsanalys. Till stor del beror detta på att "misslyckande", och "framgång", inte är naturliga attribut för politiska konsekvenser, snarare är de "etiketter" som appliceras av intressenter och observatörer. Dessa "förklarar" och "diskuterar" misslyckanden och framgångar. Denna process är inte nödvändigtvis evidensbaserad, och därmed är misslyckanden och framgångar i viss mån "konstruerade". Det är i slutändan tolkningen av politiska resultat och den innebörd som genomsyras av dem i den politiska diskursen som gör att politiken ses som framgångsrik eller misslyckad.

Ett misstag i beslutsprocessen kan leda till ett väsentligt misslyckande, men ett orsakssamband finns inte alltid. Det kan exempelvis vara att en policy inte kommer att uppnå målen, utan några synbara fel hos beslutsfattaren; utan på grund av andras

²⁵ Smith et al. 2016, s.157-166.

²⁶ Thies 2018, Conceptualizing Foreign Policy Mistakes, stycke 1

ansträngningar att hindra dennes bedrifter. En politik kan omvänt uppnå sina mål på grund av andras misstag, snarare än enskilda ansträngningar och skicklighet. Kortfattat, misstag ger inte alltid misslyckanden, och misstag är inte alltid likvärdiga med policymisslyckanden. Denna åtskillnad är viktig för konceptuella och analytiska syften.²⁷

Likväl betonas det att utrikespolitiska beslut måste vila på en rationell beslutsprocess, följaktligen infaller utrikespolitiska misstag i två tilltänkta sfärer: (a) intelligens, ett kognitivt omdöme som är förblindat av partiskhet, okunnighet eller passion, eller (b) policy, ett beteendeskeende som är kostsamt och resulterar i oönskade och oförutsedda påföljder. Dessutom kan underrättelse- och policyfel vara orsakade av utelämnande eller uppdragsfel, det vill säga varje typ av fel kan vara ett fel i en av två motsatta riktningar. Ett utelämnande misstag är en situation där beslutsfattaren borde upptäcka eller göra något men inte gör det. Ett uppdragsfel är en situation där beslutsfattaren missuppfattar eller gör något denne inte borde göra.²⁸

Nästill är ytterligare en distinktion nödvändig för att komplettera misstagstypologin: beslutsfattare kan missta sig av utelämnande eller på uppdrag i situationer där de står inför möjligheter eller hot. Den förra är en samverkande situation där vinster är sannolika, medan den senare är en konfliktsituation där förluster är sannolika. Dessa olika konsekvenser är förknippade med möjligheter till olika typer av materiella misslyckanden (utfall), som kan följa av olika typer av processfel (misstag).²⁹

Därutöver kan rationellt och bra beslutsfattande vara besvärligt. Forskare har dock försökt hitta olika lösningar. Generiska designlösningar föreskriver institutionella arrangemang som betonar effektivitet vid informationsbearbetning och rådgivning inom olika historiska eller organisatoriska sammanhang. Aktörsspecifika lösningar betonar vikten att utvälja kompetenta och erfarna ledare vars expertis ökar sannolikheten för att undvika misstag och finna problemens kärna. Teoretiska lösningar är procedurstrategier som alla beslutsfattande enheter kan följa för att minimera policyfel genom att antingen undvika ofta förekommande fel eller mildra konsekvenser. Teoretiska lösningar är teoretiska just för att de kan generaliseras till alla aktörer. De är dock också praktiska genom att erbjuda konkreta och enkla beslutsstrategier. Det kan alltså hävdas att teoretiska lösningar övertrumfar de andra lösningarna. Slutligen, gällande utrikespolitiska utmaningar finns två traditionellt grundläggande frågor som beslutsfattare ställer: "Vad är problemet?" och "Vad gör vi?". Båda frågorna är viktiga, men den senare verkar ofta ha den förutbestämda lösningen: tillgripa militärt våld.³⁰ Tilltänkt åstadkommer teorin denna genomströmmande kategorisering: 1) sprida influenser genom samhällsaktörspåverkan, 2) polariserande utrikespolitisk strategi.

²⁷ Thies 2018, *Conceptualizing Foreign Policy Mistakes*, stycke 3

²⁸ Thies 2018, *Conceptualizing Foreign Policy Mistakes*, stycke 5

²⁹ Thies 2018, *Conceptualizing Foreign Policy Mistakes*, stycke 6

³⁰ Thies 2018, *Conclusion*, stycke 1

4 Kvalitativ metod och material

4.1 Teorikonsumerande fallstudie

Som ovan nämnt har teorikonsumerande fallstudier utvalts, dessa präglas av enskilda fall som antar centralfokus. I dessa fallen finns tillhandahållen teori som i form av åskådliga hypoteser prövas på handplockat empiriskt material. Teorikonsumtion ställs ofta emot dess kusiner teoriprovande och teoriutvecklande ansatser, där den sistnämnda använder empirin för nya förklaringsförslag.

Observationsmässigt är det skillnad mellan teoriprovande studier, där teorin är central, och teorikonsumerande studier, där fallet är centralt. I slutändan involverar det generaliseringsbehov rörande resultaten; vid teoriprovning är det väsentligt att teorin kan appliceras på andra fall som inte ingår i studien; eller hurvida resultaten kan generaliseras till andra fall. Med avseende på teorikonsumtion är det inte essentiellt om resultaten är giltiga i andra kontexter. Kärnpunkten i teorikonsumerande är provandet om utvalda faktorer ger acceptabla orsaksförklaringar i fallet. När teoriprovande undersökningar igångsätts är det vitalt att teorin förklarar andra fall som inte ingår i undersökningen, eller om resultaten kan generaliseras till andra fall. Vid teorikonsumerande undersökningar är inte särskilt viktigt i vilken omfattning resultaten är tillämpliga i andra kontexter. Kärnpunkten i teorikonsumerande är att pröva ifall givna faktorer ger försvarliga förklaringar till utfallet i det utforskade fallet. Härtill gör fallstudievalet att fokus ligger på ett enskilt fall istället för flera, vilket underlättar den nedanstående materialinsamlingen. Tilläggsvis får teorin inte lika stor betydelse, annars måste flera olika fall ingå och teorin överläggas som mall.³¹

4.2 Kvalitativ innehållsanalys

Då utrikespolitiska analysteorierna, vargkrigardefinitionerna och fallet Gui Congyou anordnats inleds innehållsanalysen. Innehållsanalys är en sorts textanalys som kan delas in i en kvantitativ och en kvalitativ gren, den förstnämnda sysslar oftast exempelvis med statistik och räkna förekomsten av vissa ord; högt strukturerade data

³¹ Esaiasson et al. 2012, s.40-43, 89-90.

som kvantifieras i siffror eller kategorier. Men denna uppsats ska bygga på kvalitativ innehållsanalys; istället undersöker denna språket i syftet att klassificera stora textmängder i diverse kategorier som representerar liknande innebörder. Dessa kategorier kan representera både explicit eller antyd kommunikation. Målet med innehållsanalys är fenomenförståelse. Sammanfattningsvis är kvalitativ innehållsanalys en metod innefattades subjektiv tolkning av textinnehåll genom en systematisk klassificeringsprocess bestående av kodning och identifiering av mönster och teman. Vid konventionell induktiv innehållsanalys formas kategorierna av empirin och inleds oftast med observation.

Därefter kommer teori i efterhand. Men uppsatsen bygger på riktad innehållsanalys med deduktiv ansats. Denna variant innebär att analyskategoriseringen för materialet frambringas ifrån teoretiska utgångspunkter. För denna specifika innehållsanalys påbörjas studien med teori, koderna definieras före och under dataanalysen; målet med riktad innehållsanalys är att validera eller konceptuellt utöka teoretiska ramverk. Existerande teori kan även formulera frågeställningen. Teorin kan användas som deduktiv kategoritillämpning; ge förutsägelser om intressanta variabler eller om samband mellan variabler, vilket underlättar utformningen av det ursprungliga kodningsschemat.³² Jag finner teoribyggsda kategorier förträffligt, eftersom uppsatsen är en teorikonsumerande fallstudie.

Dock är vanliga problem vid kvalitativ innehållsanalys att kategorier beskrivs på olika abstraktions- och tolkningsnivåer; vilket hotar trovärdigheten och autenticiteten, men även pålitligheten. Motsägelser mellan tolkningsgraden och abstraktionsnivån i samma analys kommer utmana både den nämnda trovärdigheten och autenticiteten om det hanteras slarvigt. Just med en sådan här deduktiv ansats, eller en konceptdriven innehållsanalys där en induktiv ansats benämns som datadriven, är risken att kategorierna formuleras exklusivt utefter etablerad teori med för lite empirisk hänsyn. Då empirin möjligtvis inte passar teorin, vilket bitvis löses genom välanpassade teorival och vice versa.

En annan utmaning är hur överbliven data som inte passade den utvalda teorin eller förklaringsmodellerna ska behandlas. Vad och hur mycket som blir över beror på undersökarens avsikter i valet av teoretisk modell. Är syftet att verifiera en befintlig modell, för att utveckla en modells befintliga dimensioner, eller för att lägga till nya dimensioner på modellen? Om syftet är att verifiera en modell, kommer överbliven data att orsaka huvudbry över den utvalda modellens lämplighet. Om syftet är att utveckla och/eller lägga till nya dimensioner till modellen kommer överbliven data att vara viktiga bidrag.³³

³² Hsieh & Shannon 2005, s.1278-1286.

³³ Graneheim et al. 2017, s.30-33.

4.3 Materialval, utförande och operationalisering

Innehållsanalys påbörjas med empirivalet, materialet utväljs med åtanke på frågeställningen och företeelsen som ska generaliseras.³⁴ Uppsatsmaterialet utgörs av nyhetsartiklar, officiella uttalanden och tankesmedjesrapporter som rör Gui Congyou och vargkrigardiplomati. Genom att använda tankesmedjan Frivärlds egen sökmotor begränsades undersökningen till relevant material med sökorden ”Kina” och ”Gui Congyou”. Likaså gjordes sökningar via Google med samma sökord, där nyhetsartiklar eftersöktes med svensk anknytning. Rapporterna och artiklarna nämnde utlåtanden från Kinaambassadens hemsida, varpå två adekvata anmärkningar utplockades. Material som inte benämnde Sverige eller vargkrigarprocessen i omfattande mening sållades, totalt utvaldes tre rapporter från tankesmedjan Frivärld, två hemsidouttalanden från kinesiska Sverigeambassaden och tre nyhetsartiklar.

Alltigenom är materialurvalet kvalitativ sekundärdata; empiri som är beskrivande, insamlad och tillgänglig istället för kvantitativt mätbar. Däremellan existerar primärdata; stimulidata (intervjuer) och icke-stimulidata (observationstekniker).³⁵

Lämpligt textmaterial genomlästes omsorgsfullt flertalet gånger för att säkerställa korrekt innehållstolkning. Nästintill grupperades relevanta meningar och textstycken in i teoriframtagna analyskategorier. Alltintill understödde detta begripliga anblickar av hur vargkrigarfenomenet förekommer och upplevs.³⁶ Härtill tillkommer artiklar och litteratur om vargkrigarfenomenet, tidigare forskning och utrikespolitisk analys.

Gällande operationaliseringen: teoribegrepp görs mätbara för att kunna behandlas empiriskt. Operationalisering sammanbinder undersökningens empiriska och teoretiska nivå genom att nedbryta teoretiska begrepp till operationella mätinstrument: variabler och indikatorer. Variabler är konceptuella medan indikatorer mäter variablerna.³⁷

Essentiellt tydliggörande: jag utgår ifrån ståndpunkten att populärbegreppet vargkrigardiplomati är konkret förekommande. Konceptet är diplomatprocessen som bakgrundsbeskriven. Variablerna är Kinas övergripande utlandsstrategier, beteenden, intressen och aggressiva strävan. Indikatorerna är vad diplomat- och samhällsaktörerna har sagt, gjort och eftersträvat; ord och meningar som anger det som överensstämmer och efterfrågas från teorin. Detta är hotelser, tillrättavisningar, kritik, personangrepp, påpekanden, händelseförlopp, redogörelser och anmärkningar.

Processen exemplifierad: Nyckelkoncept: Vargkrigardiplomati -> Konceptualisering: Specifikt diplomatiskt agerande -> Operationalisering: Relevanta händelser, skeenden, uttalanden och processer.

³⁴ Boreus & Kohl 2018, s.55-56.

³⁵ Andersen 1998, s.22-25, 150-151.

³⁶ Esaiasson et al. 2017, s.226-227.

³⁷ Harboe 2013, s.99-103.

4.4 Kodschema

Teoriavsnittet tillkännagav att de teoretiska utgångspunkterna gav fem kodkategorier: 1) aktörers viljemotsättningar, 2) ofördelaktig uppskattning och bedömning, 3) diplomatisk-politiska redskapens lämplighet, 4) sprida influenser genom samhällsaktörspåverkan och 5) polariserande utrikespolitisk strategi. Beaktningsvärt kommer indelningsgrupperna bilda fundamentet till kodschemat, härpå väsentligt för empirianalysen. Nästkommande del introducerar sagda kodschema; uppbyggt kring teoribaserade analyskategorier, som appliceras på empirin i analyskapitlet.

4.4.1 Implementering och beteende

Aktörers viljemotsättningar – handlar om motsättningar mellan olika aktörer och deras skilda motsättningar, samt den intilliggande politiska miljön. Påtvingelse av egenintressena för önskvärda resultat mot andra aktörer möter ofta motstånd, huruvida implementeringen är framgångsrik eller misslyckas beror på samexistensen och responsens ifrån och mellan olika samhällsaktörer.

Ofördelaktig uppskattning och bedömning – behandlar politiska aktörers manipulations- och påverkansförsök av omgivningen, och hur den terrängmässiga strategiplaceringen för att lyckas med detta är beskaffad. Men också om bedömningsuppskattningen av den egna kapaciteten för lyckade utfall, speciellt när man verkar i främmande miljöer.

Diplomatisk-politiska redskapens lämplighet – åsyftar utrikespolitikens verktyg, vad för typ av medel som tillämpas utomlands för specifik måluppnåelse. Och hur lämpliga redskapsvalen är, respektive den egna användningsmöjligheten; innefattar ”tvångsdiplomati” och mjukhårda maktmetoder mot avlägsna aktörer.

4.4.2. Utrikespolitiska misstag

Sprida influenser genom samhällsaktörspåverkan – avhandlar misstag och misslyckanden rörande utländsk samhällspåverkan. Misstaget agerande måste ha varit emot nutidens egenintressen och varit irrationellt med inga andra alternativ tillgängliga. Därintill handlar misslyckande om huruvida de långsiktiga målen lyckas eller inte, ändamålet helgar medlen; fulspel blir således acceptabelt. Verkställande taktiker behandlas också.

Polariserande utrikespolitisk strategi – dryftar rationella beslutsskeenden såsom när den egna nationen polariserar mot omvärlden, genom exempelvis mjuk och latent krigsföring; med slutmålet att stärka den inhemska makten. Passionerat agerande och oväntade konsekvenser ifrån representanter och fullföljda policyer räknas som utrikespolitiska misstag. Tilläggsvis ingår utelämnings- och uppdragsfel där beslutsfattaren missuppfattar eller är omedveten vilket orsakar missriktade maktmetoder.

4.5 Validitet och reliabilitet

Nästitill konstrueras validitet genom att använda flera olika empiriska källor och att inte vara alltför subjektiv när fallstudiens forskningsdesign och datainsamling sker. Intern validitet, eller trovärdigheten, frambringas genom förklaringsbyggande, ordentlig teoretisk orientering, och att den interna sammanhängningen mellan koncepten och fynden systematiskt relateras. Härinvid ska etablerade fenomen skildras på ett trovärdigt sätt. Vis-å-vis säkerställs extern validitet, överförbarhet, att omfattningen och gränserna för forskningens analytiska generalisation är väldefinierade. Dessutom förlitar sig fallstudier på nyssnämnda analytisk generalisation, där empiriska fynd generaliseras till teorin. Fokus ligger på utforskning och förståelse av fallstudien; vanligtvis jämförelser mellan teoretiska ramverk och empiriska resultat.³⁸

Övergripande innebär kvalitativ validitet datans och processernas lämplighet. Om forskningsfrågan är giltig för det önskade resultatet, ska metodvalet vara lämpligt för att besvara forskningsfrågan gällande metodikdesignen, datainsamlingen och dataanalysen; är slutligen resultaten och slutsatserna giltiga för dataurvalet och sammanhanget? Metodikvalet ska möjliggöra att fenomen upptäcks i lämpliga sammanhang för en giltig metod, med särskild hänsyn till kulturell och kontextuell variation.³⁹ Hög validitetsundersökning säkerställs genom väl sammanställda analysredskap som kodscheman; som omgångstestas. Ofrånkomligen angeläget för att tillförsäkra likartad användning oavsett utövaren. Dito bör undersökningsmaterialet igenomläsas innan kodschemat konstrueras för att garantera öppnare förhållningssätt till texternas innehåll.⁴⁰

Därpå, när operationalisering sker är det viktigt med stor överensstämmelse mellan teorin och empirin: definitionsvaliditet. Dessutom ingår begreppen giltighet och relevans. Giltighet är generell överensstämmelse mellan teoretiska och empiriska begreppsplan. Relevansen är hur relevant det empiriska begreppsurvalet är för problemställningen. Reliabilitet åstadkoms genom att inte registrera empirisk data på felaktiga sätt; beskrivs datan korrekt utefter källorna? Är källorna korrekta?⁴¹

³⁸ Riege 2003, s.77-84.

³⁹ Leung 2015, s.325-326.

⁴⁰ Boréus & Kohl 2018, s.80.

⁴¹ Andersen 1998, s.80-85.

Härinvid är ultimata validitet ordentliga kopplingar mellan teoretisk begreppsbyggande avseendemätning och empirisk operationalisering. Presumptivt säkerställs reliabiliteten genom att identiskt upprepa de empiriska och teoretiska tillämpningarna av olika utförare eller vid olika tidpunkter; varefter samma likartade resultat uppdyker.⁴²

Beträffande reliabiliteten bör man vara upplyst om att kvalitativ forskningstolkning inte kan vara komplett neutral. Eftersom personlig deskription är väsentlig. Därtill möjliggör stora kunskaper om det aktuella ämnesområdet exaktare svar. När resultaten presenteras är det essentiellt att redogöra hur teoretiska perspektiv har format analysen. Sedermera är det viktigt att redogöra för vilka faktorer som fastställde resultaten, att skildra undersökningens kontext är viktigt för att solidifiera tillförlitligheten.⁴³

⁴² Teorell & Svensson 2007, s.55-59.

⁴³ Tjora 2010, s.159-162.

5 Analys och resultat av diplomatfallet

5.1 Vargkrigardiplomati och Gui Congyous diplomatiska Sverigeinsats

Kapitelinhållet redogör analysen av empirin i förhållande till analyskategorierna. Undantagsvis kommer inte allt relevant textmaterial att presenteras utan uppvisa en sammanfogad bild av diplomatprocessen, ambassadör Gui Congyou och Kinas görande. Analysmetoden består av betydande mängder citat och textutdrag inom de teoribygga kategorierna, väsentligen tillkommer teoretiska förklaringar till empirin.

5.2 Aktörers viljemotsättningar

Implementering kantas ofta av en viljornas kamp mellan olika aktörer, vilket uppenbaras i citatet från nyhetsartikeln nedan; gällande Gui Congyou när fångslade förläggaren Gui Minhai tilldelades Tucholskypriset. Tilläggsvis fann dottern Angela Gui det anstötligt att en diplomat öppet hotade Sveriges politiker och civilsamhälle. Motrepliken borde ha varit att utvisa ambassadören.⁴⁴

”Talesättet ’Vi behandlar våra vänner med gott vin’ har en fortsättning. ’Vi har hagelgevär för våra fiender’. I den här kontexten betyder citatet att när folk riktar elaksinnade anklagelser mot Kina behöver vi slå tillbaka och klarlägga. Det är bara en metafor.”⁴⁵

Gui Minhai försökte enligt Kina sarga de inhemska förhållanden med sin människorättsaktivism, varpå Kinas ambassadör var tvungen att slå tillbaka för att säkra Kinas anseende och inre politiska tillstånd. Denna implementering fortsatte i mothugg mellan olika aktörer, varav vissa förespråkade markering och motanfall mot ett sådan ojust diplomatiskt beteende. Just responsen ifrån olika samhällsaktörer är väsentligt när det kommer till implementeringsfasen, eftersom det är då när aktörerna och omgivningen drabbar samman. Resonansbotten var etablerandet av egenintressen och ”sanningen”, varmed en aktörsbaserad viljekamp uppstod.

⁴⁴ Mattsson 2019

⁴⁵ Mattsson 2019

Vis-á-vis fortsatte denna viljemotsättning mellan aktörerna i en nyhetsartikel och tankesmedjan Frivärlds rapport ”Draken som bytte taktik – kinesiska ambassadens arbete för att tysta kritiker” som uppmärksammade företeelsen om kinesiska påtvingelseförsök och svenska aktörers vilja att motsätta sig Kinas direktiv.

”[...] skrev frilansjournalisten Jojje Olsson [...] en krönika [...] om det olämpliga att genomföra vinter-OS i Kina 2022 tillsammans med en uppmaning om svensk bojkott. Dagen efter fick Jojje Olsson ett mejl från [...] Kinas ambassad [...] där han anklagades för fabricerande och där ambassaden skrev att det inte finns några koncentrationsläger i Xinjiangprovinsen. [...] ”Det var inte första gången som jag försökte svartmåla Kina i svenska medier. Jag borde ta av mig mina av fördomar färgade glasögon, och [...] förbättra vänskapen mellan Sverige och Kina, snarare än att överanvända hjärnan i syfte att smutsa ner Kina och störa förståelsen mellan våra båda folk.”⁴⁶

”[...] varnades frilansjournalisten Jojje Olsson att han skulle få ”möta konsekvenserna” om han inte slutade med sin rapportering, och riksdagsledamoten Hampus Hagman (KD) uppmanades att dra tillbaka två motioner han skrivit om Sveriges och EU:s relation till Taiwan.”⁴⁷

Nästinpå gjorde Kinaambassaden 2021 två fräna hemsidouttalanden om att Sverige, framförallt politikerna såsom Sveriges makthavare, var ovilligt att strama åt nyssnämnda politiker, journalister, tankesmedjor och andra samhällsaktörer med antikinesisk-hållning. Dessa uttalanden var som svar på tal när kritik riktades mot ambassadbetendet, likaså försökte ambassaden argumentationsmässigt påvisa sin syn på saken pejorativt och genomdriva sina intressen. En brydsamhet är uttalanden om yttrandefrihet, Kina försöker hypotetiskt kringgå inhemska kritik genom påståenden att svenska kritiker ljugar eller att alla inte får uttala sig. De svenska uttalandena var lögn, men det specificerades inte exakt vad som var osanning. Den klassiska frasen att om en lögn upprepas tillräckligt många gånger blir den sanning verkar gälla för Kina. Om man ska se allt detta rationellt. Om narrativet utvecklas i rätt riktning för Kina är det implementerande lyckosamt, sanningen är mindervärdig.

”[...] en viktig uppgift för alla diplomatiska beskickningar att kommunicera hemlandets verkliga situation och politik till allmänheten i värdlandet. Inför lögn och smutskastningar om Kina i värdlandet är den kinesiska ambassaden skyldig att kommunicera Kinas ståndpunkter och motbevisa felaktiga kommentarer, för [...] allmänhetens rätt att bli informerad. Frivärld använder dock ”yttrandefriheten” som en ursäkt, för att rubricera vårt förtydligande av fakta som ”hot” eller ”trakasserier”. När de försöker förvränga fakta och förvirra allmänheten i sådan utsträckning, hur är de kvalificerade att föreläsa om yttrandefrihet? Istället är detta en typisk ”yttrandefrihet”, en skändning av den verkliga yttrandefriheten. Frivärld tillåter inte att det finns åsikter och röster som skiljer sig något från

⁴⁶ Oksanen & Lehto 2021, s.5.

⁴⁷ Pelling et al. 2021

deras egna. I deras sinne är de de enda som har rätt till "yttrandefrihet" [...]. Vad är det för "yttrandefrihet"?!"⁴⁸

”För dessa politiker betyder "yttrandefrihet" att de har all frihet att medvetet ljuga om Kina, men vi har ingen frihet att rätta till fakta; de har all frihet att smutskasta och attackera kommunistpartiet och Kinas regering, men vi har ingen frihet att göra förtydliganden. Hur är det här pressfrihet? Det är [...] yttrandediktatur.”⁴⁹

Slutligen gjorde Sveriges massmedier en omfattande slutreplik angående vargkrigambassaden. I citatet framkommer att Sverige borde motstå Kinas implementeringsförsök och förkastliga diplomatbeteende, därpå kan det inte sägas att implementeringsbeteendet var speciellt lyckat, eftersom massmedierna nu började uppmärksamma vargkrigarfenomenet. Konsekvensmässigt verkar Kina snarare intressera sig mera för att viljemässigt förmedla sin egen inrikespolitik än att samspela med resten av världen; eftersom utrikespolitik preciseras av omvärlden. Sedermera förefaller det, enligt Kinas perspektiv, att Kina endast passade bollen vidare genom verbalt självförsvarsvåld utan militärt ingripande som vedergällning. Sverige skördar bara vad landet självt sått, men kineserna är storsinta. Uppriktig ursäktlig ånger medverkar till att Kina kan upplära och omforma svenska aktörskritiker om sanningen.⁵⁰

”En diktatur som talar om att världen är bättre utan en tankesmedja och dess medarbetare kan inte få stå oemotsagd [...]. Det blir särskilt allvarligt när det handlar om en granskning som handlar om försök att skrämja svenska journalister, debattörer, forskare och politiker till tystnad.”⁵¹

5.3 Ofördelaktig uppskattning och bedömning

Härintill återkommer vi till Gui Minhais kontroversiella prisutdelning. Gui Congyou bedömde uppenbarligen att han med skarpa varningar kunde stoppa prisutdelningen. Men han missbedömde hur mycket makt och inflytande han i egenskap av en simpel diplomat hade utomlands. Inga konkreta motåtgärder angavs heller, med vilket Gui Congyou framstod som ett får i ulvkläder med för stor självuppskattning. Ett annat bedömningsmisslyckande var att obstinat påpeka att det var svenska aktörer som veritabelt kastade den första stenen. Kritiken var lögnaktig och faktaförvrängande enligt ambassadören själv. Explicita påpekanden framfördes i en nyhetsartikel och på ambassadhemsidan där uttalandena bedömdes som faktaförvrängelse och lögn. Upplägningsvis behöver inte en policy vara rationell, vilket skulle klargöra eventuella

⁴⁸ Embassy of the People's Republic of China in Sweden 2021b

⁴⁹ Embassy of the People's Republic of China in Sweden 2021a

⁵⁰ Pelling et al. 2021

⁵¹ Pelling et al. 2021

bestörtningar. Potentiellt sjönk Kinas anseende, vilket kan leda till minskade utlandsinvesteringar och samarbetsprojekt som följd av ofördelaktig bedömning.

”Ambassadören skickade ett budskap till Sverige: ställ in prisutdelningen, annars kommer Kina att ”vidta åtgärder”. Ceremonin blev dock av och kulturminister Amanda Lind närvarade, vilket ambassaden beskrev som ”ett allvarligt misstag”. Gui Congyou har i en ny intervju [...] anlagt en [...] mer diplomatisk ton. Han menar att ambassadens uttalanden var en replik på en direkt provokation; från de svenska medierna. ”Jag vill klarlägga en sak. Kritiken från ambassaden mot vissa nyhetskällor tvingades fram. Vi tog inte initiativet, säger Gui Congyou [...]. Anmärkningarna på hemsidan var för att vi först blev bemötta med ogrundade anklagelser mot Kina. Kritik behöver vara faktabaserad. Man ska inte sprida falska nyheter.”⁵²

“Frihet är ett gemensamt värde för hela mänskligheten, men yttrandefriheten är inte utan begränsningar och gränser. Gränserna är att tal måste baseras på fakta, och inte sprida lögn, ännu mindre hat. Frivärld använder ”yttrandefriheten” som förevändning för att ljuga om frågor som rör Kina, vilket skadar den verkliga yttrandefriheten värst.”⁵³

Därtill intensifierade tankesmedjan Frivärld rapporteringen kring ambassaden, denna publicerade ett kritiskt uttalande på sin hemsida. Bland annat skrev Kinaambassaden att Frivärld missbrukade yttrandefriheten, och att den utgörs av ”en handfull självupptagna” personer.⁵⁴ Omvänt implicerade ambassaden att de själva var rättskaffens. Medan kritiker som Frivärld var vedervärdiga i sina påstådda nedsvärningsförsök av Kina. Gränserna och definitionerna för fiendeaktörerna och samhällsinställningen förblir dock oklara, eftersom inga direkta fiendeligheter har tillkännagivits med Sverige. Även om Kinas respons är att Sverige ska sluta med negativt inflytande. Implementeringen verkar vara spridandet av en tystnadskultur, men självuppskattningen haltade.

”Vi kan inte låta bli att bli påmind av Frivärld, att det finns en handfull självupptagna människor i världen som tror, utan dem, slutar jorden att snurra och världen slutar existera. [...]. Utan dessa självupptagna människor snurrar jorden fortfarande [...]. Utan dem skulle demokrati, frihet och människors rättigheter i världen förbättras, och människor världenöver skulle leva ett bättre liv!”⁵⁵

⁵² Mattsson 2019

⁵³ Embassy of the People's Republic of China in Sweden 2021b

⁵⁴ Makander & Adelai 2021

⁵⁵ Embassy of the People's Republic of China in Sweden 2021b

5.4 Diplomatisk-politiska redskapens lämplighet

Implementationsmässigt kan man ifrågasätta de utrikespolitiska redskapsverktygens lämplighet, vilket utdragen ifrån nyhetsartiklarna påvisar. I det här fallet satsade ambassadör Gui Congyou på mjukhårda verktygsmetoder mot Sveriges samhällsaktörer, innefattandes olaga hot, kritik, tillrättavisningar och hårt språk. I egenskap av ett av världens mäktigaste länder kan man fråga sig hur väl dessa nedannämnda metoder sammanstrålar med Kinas nationella kapacitet, inte bara verktyglämpligheten utan också resultatmässiga styrkekraften bakom. Åsytandes ekonomiska konsekvenser för Sverige och verbalt våld. Raffinerade kulturella influenser, liksom amerikanska kultursfärens inflytande, verkar inte ha kommit på fråga. Att få Sverige att böja sig för Kinas vilja genom dessa tvångsredskap var prioriterat för att skydda de inhemska samhällsförhållanden och intressen från utlandsangrepp.

Eventuellt är det kanske inte kinesisk inrikespolitik som tillämpas utåt, utan proportionerlig utrikespolitik som bekämpar en utomstående omvärld. Implikationsmässigt visar innehållet att Kina har verktygsbrist, förvisso innehavs politisk, militär och ekonomisk makt. Men Kina saknar mycket kulturell makt. Därmed kan inte Kina vara markant inflytelserikt, och drakoniska verbala diplomatåtgärder framstår mer som ingrepp från en papperstiger; försök görs för att kväsa Sverige med diplomati och olämpliga redskap. Även om inget direkt våldsbruk förekom trots militaristiska toner. Influenserna hjälps inte heller av att Västvärlden inte finner Kinas auktoritära samhällsideologi tilltalande. Tvångsmetoderna förförde Sverige. Tilläggsvis angrep Gui Congyou alla möjliga aktörer, inkluderat icke-statliga sådana; inte enbart är det grova språkbruket som är iögonfallande utan också intensiteten och frekvensen mot en mängd olika samhällsaktörer i citaten nedan.

”Ambassadören säger vidare att hans kritiker borde ha i åtanke att han också åtnjuter yttrandefrihet – att han har ”en egen mun”. [...] att han helst av allt vill uppnå en fredlig relation med Sverige; men att han samtidigt inte tvekar att ta till hårda ord.”⁵⁶

”Ambassaden har satt i system att angripa, kritisera och hota experter, kulturpersonligheter, journalister och tankesmedjor som kritiserar förhållanden i Kina och kinesiskt agerande”⁵⁷

”I detta arbete att införa självcensur i Sverige är ambassadens verksamhet med hotbrev bara en del. Det kombineras med hot om ekonomiska konsekvenser för Sverige; ett exempel [...] var bojkotten mot H&M efter att företaget slutat använda bomull från Xinjiangprovinsen, där tvångsarbete förekommer.”⁵⁸

⁵⁶ Mattsson 2019

⁵⁷ Makander & Adelai 2021

⁵⁸ Pelling et al. 2021

Nästintill påpekades det i en Frivärld-rapport att verktygsmetoderna förändrades med tiden, istället för att angripa aktörer öppet skedde dolda angrepp, genom exempelvis mejlkontakt. Vilket indikerar taktikbyte och således anpassning gällande utrikesverktygen; latent metod började tillämpas istället för direkta och manifesterade åtgärder. Men indiskret verbalt våld som verktygsanvändning fortsatte likafullt i textstyckena nedanför. På ytan verkar vargkrigarsambassaden ha påverkats av den negativa återkopplingen genom anpassning, men dessvärre inte själsligen eftersom lejonparten av implementeringsbeteendet fortsatte obönhörligen under radarn mot Sverigeaktörer.

”Istället för att fortsätta att lägga ut mästrande uppläxningar, förlöjliganden, hån, indirekta hot och mer direkt hotfulla formuleringar på ambassadens hemsida [...] har ambassadens frekvens på utläggningar minskat kraftigt. Det finns bara två publiceringar på hemsidan sedan den förra rapporten samt en transkriberad intervju med personangrepp. [...] Genom ett förändrat agerande gör ambassaden det svårare att uppmärksamma och analysera attackerna. Viser alltså en kinesisk anpassning och ett lärande i försöken att påverka svensk debatt från kinesisk sida.”⁵⁹

”Det här innebär på inget sätt att kinesiska ambassadens försök att fostra svensk debatt till självrensning har upphört. Däremot har aktiviteterna blivit svårare att kartlägga för [...] utomstående. Det ökar också känslan av utsatthet för den drabbade när det blir svårare att förstå att man inte är ensam om att pekats ut. Kinas taktiska förändring visar att Kommunistpartiet anpassar sina metoder utifrån vilket motstånd man möter”⁶⁰

5.5 Sprida influenser genom samhällsaktörspåverkan

Att influensspridande är utrikespolitiska misstag involverar att det inte sammanfaller med egenintressena och genererar misslyckade. Besluten kan betraktas som rationella eftersom de tystar kritiker och presumtivt stärker Kinas makt. Misstag inbegriper beslutsprocessen. I Frivärlds rapporter ”En Kinastrategi för Sverige och den fria världen” och ”Draken som bytte taktik”, samt en nyhetsartikel nämns det hur Kina försöker påverka utländska samhällsaktörer medelst tvångsmedel. Kontraproduktivt är det om det ansågs som samtida felaktigt med inga andra alternativ tillgängliga.

Härmed är Kinas agerande ett misstag om intressen inte tillgodoses, samtidigt är det svårt med utrikespolitiska processer att fastställa någonting som framgångsrikt. Är det konsekvensmässiga utfallet betraktat som gott har policyn varit lyckad, misstag är endast oönskade resultat.

En policy kan också uppnås om andra aktörer begår misstag, inte enbart om den egna beslutsfattaren misslyckas, vilket vore att svenska aktörer påverkas att vika sig. Metodiskt är det endast ett utrikespolitiskt misstag om Kina i slutändan förlorar. Kina

⁵⁹ Oksanen & Lehto 2021, s.3.

⁶⁰ Oksanen & Lehto 2021, s.1.

blir teoretiskt sett starkare när påverkan genomdrivs; enligt textstyckena. För Kina värderar tuffa utrikesåtgärder och militära hot när inte egenintressena tillgodoses. Stundtals verkade linjen vara kinesiskt självförsvar, Sverige angrep orättfärdigt Kinas samhällsutveckling.

”Kinesiska kommunistpartiet ägnar sig åt en strategi för att försöka tysta opinionsbildare, debattörer och journalister. De försöker få oss att i högre grad ägna oss åt självcensur och anpassa oss till kinesiska intressen [...]”⁶¹

”För att uppnå sina politiska mål utanför Kina används propaganda, ekonomisk utpressning, hotfulla meddelanden till enskilda kritiker av Kinas brott mot mänskliga rättigheter, civilt och militärt spionage samt militära hot”⁶².

”Kommunistpartiets främsta fokus att behålla makten. Alla andra intressen är underordnade detta mål, och varje tendens hemma eller i omvärlden som hotar maktmonopolet motverkas med alla tillgängliga medel. Det är så Kinas systematiska försök att undergräva yttrandefriheten i andra länder, exempelvis genom att hota journalister, ska förstås. Kinesiska diplomaters utfall är inte försök att övertyga utlänningar, utan [...] ett sätt att signalera en kompromisslös linje inför hemmapubliken och [...] kommunistpartiets ledning.”⁶³

”[...] tillämpar kommunistpartiet [...] diktaturens logik och medel. Det tar sig uttryck i att man försöker skrämja kritiker genom bojkotter och sanktioner och bestraffar länder och företag som brutit mot kraven på tystnad inför övergreppen eller brustit i respekt för diktaturen. Kinesiska investeringar och köp av utländska företag präglas av en vilja att dominera omgivningen genom beroenden och strategiska fördelar.”⁶⁴

”Den kinesiska staten försöker få västvärlden att idka självcensur genom återkommande attacker på individer och institutioner som försvarar mänskliga rättigheter i Kina. Attackerna kombineras med ekonomiskt inflytande och hot om konsekvenser. Inflytelsearbetet är långsiktigt och motgångar i närtid är acceptabla förluster för att uppnå effekt över tid.”⁶⁵

”Kinas attacker leder till att debattörer riskerar att tystna och att andra inte vågar ta till orda. På så sätt påverkas svensk debatt och opinionsbildning i riktning mot större självcensur. Detta märks inte minst inom näringslivet där utsatta bolag blivit tystare [...]. Detta har kombinerats med att kinesiska intressen köpt medienärvaro [...]. Här finns lobbyingen för att Sverige ska mjuka upp säkerhetskraven i 5G-utbyggnaden [...]”⁶⁶

⁶¹ Makander & Adelai 2021

⁶² Hökmark 2021, s.5.

⁶³ Hökmark 2021, s.2.

⁶⁴ Hökmark 2021, s.4.

⁶⁵ Oksanen & Lehto 2021, s.3.

⁶⁶ Oksanen & Lehto 2021, s.11.

Därtill framläggs det i Frivärlds rapport ”Kinesiska kommunistpartiets enhetsfront”: i april 2021 krävde företrädare från sex studentförbund ett svensk fördömande av folkmordet i Xinjiang i Expressen. Detta fick Kinaambassaden att svarsmejla:

” [...] de spred lögner, fabricerade av anti-kinesiska politiker och personer med dold agenda”.⁶⁷

Nästefter är vargkrigardiplomatin skenbarligen inte rationell och den medför kostsamma konsekvenser för Kina vid första anblicken innehållsmässigt. Men vargkrigarnas diplomatiska uppdrag är att vinna kinesiska intressesegrar; vargkrigarna agerar diplomatiskt normbrytande mot rådande praxis. Härmed föreligger inga egentliga beslutsfel eftersom vargkrigarna följer påbjudna handlingsmönster. Sammanlagt ett trevande narrativt påverkandeförsök. Gui Congyou smutskastade sig själv, men kanske lyckades. Ett presumtivt lyckat fall vore om Kina lyckas nedtrappa ovannämnda Xinjiangrapporteringen, kortsiktiga fördömanden kommer uppträda; men långsiktiga vinster är om Kina lyckas underkuva Xinjiang genom utländsk nedtystning och samhällspåverkan.

5.6 Polariserande utrikespolitisk strategi

Inpå detta exemplifieras polariserande utrikespolitiska misstag. Frivärld nämner i ”Draken som bytte taktik” Europaparlamentarikern David Legas debattartikel i Göteborgs-Posten; att regeringen skulle ingripa mot folkmordet i Xinjiangprovinsen i juni 2021. Naturligtvis invände Gui Congyou nedan mot artikeln. Innehållsmässigt kan Sverige insistera att Kina fallerar utrikespolitiskt på grund av sin låga idealmoraliska grund. Men om Kina finner utvecklingen framgångsrik har allting inte varit ett misslyckande, tvärtom en framgångssaga. Minimerandet av felaktigheter och påföljder ses inte som eftersträvansvärt, endast knytnäven används; nästan till vilket pris som helst.

”Grovt oförenlig med fakta. Utsagorna om Xinjiangläget är helt enkelt en lögn [...] vars syfte är att undergräva stabiliteten i Xinjiang och förhindra Kinas utveckling. Trots detta förtal är Kina fast beslutet att skydda sin nationella suveränitet, säkerhet och utvecklingsintresse...”.⁶⁸

Till yttermera, Frivärld-rapporten ”Kinesiska kommunistpartiets enhetsfront och dess verksamhet i Sverige” visar att kommunistpartiet polariserar genom att strategiskt stämpla kritik som anti-kinesisk, symptomatiskt ska kritiken även bekämpas utomlands. Explicit polarisering är ett misstag om den misslyckas, misstag

⁶⁷ Oksanen & Lehto 2021, s.6.

⁶⁸ Oksanen & Lehto 2021, s.7.

är beslutsprocessen. Misslyckanden är negativa konsekvenser. Därmed kan man ponera att diplomatiskt samförstånd inte var aktuellt utan istället realpolitisk dominans.

”Kommunistpartiet har höga ambitioner att sätta sin prägel på hur internationell politik bedrivs. I ord och handling har partiet visat sig villigt att intervensera i politiska system långt bortom det kinesiska fastlandet. Att sådant påverkansarbete även förekommer i Sverige är därför inte förvånande [...]”⁶⁹

”Kommunistpartiets narrativ beskrivs nästan alla kritiska yttranden om partiet som kritik av Kina. Sammanblandningen av parti och land är menad att framställa konstruktiv kritik av politiska val som antagonism mot ett folk. Det är troligen en medveten feltolkning, dessutom är det analytiskt missvisande. [...]”⁷⁰

Härtill visar nedanstående citat från Frivärlds rapporter Kinas globala strategi för en förmodad framtidssaga. Alltigenom verkar Gui Congyou inte begått några uppdragsfel då denne verkställde som strategiskt propagerat. Men han begick säkerligen utelämningsmisstag då han möjligtvis gick för hårt fram. Fundamentalt ligger uppdragsfelet hos kommunistpartiet som föranledde vargkrigardiplomatin. Vice versa vore utlandsmisstag att inte motstå sådan mjuk krigsföring. Intill detta förfaller vargkrigarambassadens institutionella arrangemang och procedurer som polariserande bristande, kompetent ledarskap för misstagsundvikande understryks som god utrikespolitik. Om nu Kina framtidsmislyckas, var det måhända ett diplomatiskt-institutionellt misstag då vargkrigandet blev kostsamt för beslutsfattarna.

”Kommunistpartiet har [...] en global strategi att trycka tillbaka yttrandefriheten genom [...] direkta och indirekta hot och attacker i syfte att skrämma kritiker till tystnad. Det handlar i första hand om att trycka tillbaka de röster som står upp för mänskliga rättigheter i [...] Kina och som därigenom ses som ett hot mot Kommunistpartiets maktinnehav.”⁷¹

”Attackerna är [...] en långsiktig strategi. Folkrepubliken accepterar kortsiktiga bakslag och förtroendetapp för att investera i de framtida effekter som eftersträvas. Kinas strategiska mål är att vara ledande världsmakt [...] i kraft av sin ekonomi och globala position.”⁷²

”Kinesiska regimens mål är att tvinga västvärldens demokratier att antingen försvaga sitt eget lagstyre och själva inskränka de universella fri- och rättigheterna, eller att passivt åse hur korruption, utpressning och opinionsbildning fräter sönder tilliten i de öppna samhällena och till deras institutioner.”⁷³

⁶⁹ Nyrén 2020, s.12.

⁷⁰ Nyrén 2020, s.12-13.

⁷¹ Oksanen & Lehto 2021, s.3.

⁷² Oksanen & Lehto 2021, s.3.

⁷³ Hökmark 2021, s.5.

6 Slutsats och diskussion

- *Hur kan kinesisk "vargkrigardiplomati", innefattandes fallet Gui Congoyu, redogöras utefter utrikespolitisk analysteori?*

Ultimatligen besvaras frågeställningen med att populärbegreppet vargkrigardiplomati i stort sett sammanfaller med utrikespolitiska teoriavsnittet. Ramverket gällande implementeringsbeteende och utrikespolitiska misstag tillsammans med empirin påvisade att Gui Congyou arbetade som populär vargkrigare; med anmärkningsvärda överensstämmande teoretiska påpekanden. Gui Congyous tjänsteperiod samstämmer med hur vargkrigardiplomatin beskrivs samt redogjordes av utrikespolitiska analyskategoriseringen; "utrikespolitiska misstag" och "implementering och beteende" utgjorde goda förklaringsmodeller till fallet. Teoretiska förklaringar kunde redogöra problematik och svårigheter med vargkrigardiplomatin. Innefattandes samhällspåverkan, bedömningsuppskattning, polarisering, aktörs motsättningar, influenser och utrikespolitiska redskap. Vilket styrker teorin. Sammanfattningsvis noteras det att Kinaambassaden presumtivt begick utrikespolitiska misstag genom sitt implementeringsbeteende: klumpig eller osmidig aggressivitet. Jämfört med traditionsenlig diplomati, är vargkrigardiplomatin osubtillt odiplomatisk. Noterbart är detta just essensen av Kinas vargkrigardiplomati jämfört med konventionell diplomati.

Teoretiskt sett har Gui Congyous arbete inte varit ett misstag om Kina i slutändan lyckas genomdriva sina intressen, även om resultaten ligger långt in i framtiden. Pragmatiska vinningar trumfar idealistiska, målsättningen är annorlunda jämfört med Västvärlden; trots upplevd irrationalitet. Men det återstår att se om det är ett misstag eller misslyckande; såtillvida Kinas samhällsutveckling försämras. Därtill är en framtidsfråga om fler implementerande verktyg kan tillkomma. Dock verkade implementeringen stundtals ske synbarligen undermåligt, i enlighet med traditionellt diplomatiskt agerande. Då mycket av Kinakritiken oskickligt avfärdas som lögn, och det terrängmässiga manövreringsutrymmet blir då begränsat och begränsas alltmer; vilket kan misstagsbeskrivas för att sammanlänka analysaspekterna.

En vidare fråga är om Kina har påverkat Sveriges aktörer till en viss grad, särskilt gällande försök till en tystnadskultur; till viss del verkar Kina ha gjort det. Speciellt gällande ekonomiska påtryckningar. Politiskt verkar det ha gått sämre, men det är svårt att mäta. Vidare går det att problematisera vargkrigarfenomenet, då vissa kritiker ifrågasätter den populära definitionen och menar att den inte är Kinas officiella utrikespolicy. Härmed existerar vissa brister med fenomenredogörelsen, då begreppet inte är totalt teoretiskt gripbart. Förslagsvis kan inofficialiteten vara att Xi Jinping inte vill gå ut med vargkrigardiplomatin officiellt, utan tillämpar den ambivalent under bordet som hypotetiskt inofficiell. Eftersom det skulle sarga och

nedsvärta Kinas globala ambitioner med sådana aggressiva sanktionerade hållningar. Sedermera har den populära definitionen vidareutvecklats med Taiwans "kattkrigardiplomati".

Men hur då förklara att Gui Congyou körde stenhårt efter den rådande vargkrigarlinjen; medan vissa andra diplomater inte gör det, och att somliga betvivlar diplomatins egentliga existens? Vilket leder till vidare definitionsforskning om vargkrigardiplomati som akademiskt eller politiskt begrepp, fenomensjämförelser som skuldfällediplomati blir också intressant; eftersom denna ger Kina tänkbara hållhakar. Eller Kinas andra framtidsstrategier för utlandet; såsom bestämdhet.

7 Referenser

- Ajnoti, Rahul. (2022). *The Complete Story of Debt-Trap Diplomacy*, TGP – The Geopolitics, 11 Oktober, <https://thegeopolitics.com/the-complete-story-of-debt-trap-diplomacy/> [Hämtad 2022-12-13].
- Andersen, Ib. (1998). *Den uppenbara verkligheten – Val av samhällsvetenskaplig metod*, Samfundslitteratur, Lund.
- Bergström, Göran, Boréus, Kristina. (2018). ”Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys” i Göran Bergström och Kristina Boréus (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 17–48.
- Boréus, Kristina, Kohl, Sebastian. (2018). ”Innehållsanalys” i Göran Bergström och Kristina Boréus (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 4 uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 49–92.
- Dai, Yaoyao, Luqiu, Rose Luwei. (2022). *Wolf Warriors and Diplomacy in the New Era*, China Review, May, Vol. 22, No. 2, pp. 253-283, Published by: The Chinese University of Hong Kong Press, <https://www.jstor.org/stable/10.2307/48671506> [Hämtad 2022-11-04].
- Embassy of the People’s Republic of China in Sweden. (2021a). *Chinese Embassy Spokesperson's Remarks on the Wrongful Comments on China by Some Swedish Politicians*, 4 april, http://se.china-embassy.gov.cn/eng/mtfw/202104/t20210411_9025957.htm [Hämtad 2022-11-28].
- Embassy of the People's Republic of China in Sweden. (2021b). *Chinese Embassy Spokesperson's Remarks on the Frivärld Report*, 1 september, http://se.china-embassy.gov.cn/eng/mtfw/202109/t20210901_9025959.htm [Hämtad 2022-11-04].
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Wängnerud, Lena. (2012). *Metodpraktikan - Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 4 uppl. Nordstedts Juridik, Stockholm.
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Wängnerud, Lena. (2017). *Metodpraktikan - Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5 uppl. Stockholm: Norstedts juridik.
- France 24. (2021). *France summons Chinese ambassador over 'unacceptable' tweets*, 23 mars, <https://www.france24.com/en/asia-pacific/20210323-france-summons-chinese-ambassador-over-unacceptable-tweets> [Hämtad 2022-11-05].
- Graneheim, Ulla H., Lindgren, Britt-Marie, Lundman, Berit. (2017). *Methodological challenges in qualitative content analysis: A discussion*

- Paper*, Nurse Education Today, 56, p. 29-34
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0260691717301429?via%3Dihub> [Hämtad 2022-12-10].
- Harboe, Thomas. (2013). *Grundläggande metod – Den samhällsvetenskapliga uppsatsen*, Gleerups, Dimograf; Polen.
- Ho, Matt. (2020). *New Taiwan envoy to America sees potential risks and rewards in China-US rivalry over economy and tech*, South China Morning Post, 19 juli, <https://www.scmp.com/news/china/politics/article/3093681/new-taiwan-envoy-america-sees-potential-risks-and-rewards-china> [Hämtad 2022-11-15].
- Hsieh, Hsiu-Fang, Shannon, Sarah E. (2005). *Three Approaches to Qualitative Content Analysis*. *Qualitative Health Research*. 15(9):1277-1288, <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1049732305276687> [Hämtad 2022-11-15].
- Hökmark, Gunnar. (2021). *En Kinastrategi för Sverige och den fria världen*, Frivärld: Stockholm, https://frivarld.se/wp-content/uploads/2021/12/Kina_1.pdf [Hämtad 2022-11-25].
- Kairy, Shanto. (2021). *Chinese Assertiveness in Terms of Its View of World Order*, *Moderndiplomacy*, 15 Maj, <https://moderndiplomacy.eu/2021/05/15/chinese-assertiveness-in-terms-of-its-view-of-world-order/> [Hämtad 2022-10-27].
- Leung, Lawrence. (2015). *Validity, reliability, and generalizability in qualitative research*. *J Family Med Prim Care*. Jul-Sep; 4(3):324-7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4535087/> [Hämtad 2022-12-09].
- Lucas, Edward, Urbancová, Kateřina. (2021). *Howling Diplomats: Select Examples of China's "Wolf Warrior Diplomacy"*, *European Values – Protecting Freedom*: Prag, 4 maj, <https://europeanvalues.cz/wp-content/uploads/2021/04/Howling-diplomats.pdf> [Hämtad 2022-11-17].
- Makander, Nora, Adelai, Amina. (2021), *Kravet från tankesmedjorna: UD bör markera mot Kina*, SVT Nyheter, 14 september, <https://www.svt.se/kultur/tankesmedjornas-krav-ud-bor-markera-mot-kina> [Hämtad: 2022-11-03].
- Martin, Peter. (2021). *China's Civilian Army: The Making of Wolf Warrior Diplomacy*, Oxford University Press; 1st edition.
- Mattsson, Sebastian. (2019). *Kinas ambassadör: "Vi har hagelgevär för våra fiender"*, Expressen, 30 november, <https://www.expressen.se/nyheter/kinas-ambassador-vi-har-hagelgevar-for-vara-fiender/> [Hämtad 2022-11-21].
- Nye, Joseph S. Jr. (2004). *Soft Power – The Means to Success in World Politics*, PublicAffairs; New York.
- Nyrén, Pär. (2020). *Kinesiska kommunistpartiets enhetsfront*, Frivärld: Stockholm, <https://frivarld.se/wp-content/uploads/2020/05/enhetsfronten.pdf> [Hämtad 2022-12-05].
- Oksanen, Patrik, Lehto, Jesper. (2021). *Draken som bytte taktik – Kinesiska ambassadens arbete för att tysta kritiker*, Frivärld: Stockholm, <https://frivarld.se/wp-content/uploads/2021/08/KinaRapport.pdf> [Hämtad 2022-11-10].

- Olsson, Jojje. (2021). *Farväl ambassadör Gui Congyou*, Kinamedia, 24 september, <https://kinamedia.se/2021/09/24/farval-ambassador-gui-congyou/> [Hämtad 2022-11-15].
- Pelling, Lisa, Schenström, Ulrica, Dousa, Benjamin. (2021). *Kinesiska ambassaden kommer inte att tysta oss*, Aftonbladet, 8 september, <https://www.aftonbladet.se/debatt/a/9Kb9Q9/kinesiska-ambassaden-kommer-inte-tysta-oss> [Hämtad: 2022-11-03].
- Riege, Andreas M. (2003). *Validity and reliability tests in case study research: a literature review with "hands-on" applications for each research phase*, Emerald Insight – Qualitative Market Research: An International Journal Volume 6 – Number 2, pp. 77-86, <https://www.proquest.com/docview/213438739> [Hämtad 2022-12-02].
- Smith, Steve, Hadfield, Amelia, Dunne, Tim. (2016). *Foreign Policy - Theories, Actors, Cases*, Third Edition, Oxford University Press; Oxford.
- Sullivan, Jonathan, Wang, Weixiang. (2022). *China's "Wolf Warrior Diplomacy": The Interaction of Formal Diplomacy and Cyber- Nationalism*, Journal of Current Chinese Affairs 1–21, <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/18681026221079841> [Hämtad 2022-12-12].
- Teorell, Jan, Svensson, Torsten. (2007). *Att fråga och att svara - Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.
- Thies, Cameron. G. (2018). *The Oxford Encyclopedia of Foreign Policy Analysis*, Oxford University Press, (online).
- Tjora, Aksel. (2010). *Från nyfikenhet till systematisk kunskap – kvalitativ forskning i praktiken*, Studentlitteratur AB, Lund.
- Turcsányi, Richard Q. (2018). *Chinese Assertiveness in the South China Sea Power Sources, Domestic Politics, and Reactive Foreign Policy*, Springer: Prag.
- Westcott, Ben, Jiang, Steven. (2020). *China is embracing a new brand of foreign policy. Here's what wolf warrior diplomacy means*, CNN, 29 maj, <https://edition.cnn.com/2020/05/28/asia/china-wolf-warrior-diplomacy-intl-hnk/index.html> [Hämtad 2022-11-05].
- Xin, Liu. (2019). *China's Cultural Diplomacy: A Great Leap Outward with Chinese Characteristics? Multiple Comparative Case Studies of the Confucius Institutes*, Journal of Contemporary China, Volume 28: Issue 118, Pages 646-661, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/10670564.2018.1557951> [Hämtad 2022-11-01].
- Yee, Amanda. (2022). *Why Chinese 'debt trap diplomacy' is a lie*, Liberation – Newspaper of the Party for Socialism and Liberation, 19 december, <https://www.liberationnews.org/why-chinese-debt-trap-diplomacy-is-a-lie/> [Hämtad 2022-12-22].